

РЯССКІЯ

PWN

Słownictwo
ROSYJSKIE
w ćwiczeniach

Albina Gołubiewa
Walentyna Czczuga
Paulina Węclawiak

WYDAWNICTWO NAUKOWE PWN

PWN

Słownictwo

ROSYJSKIE

w ćwiczeniach

PWN

Słownictwo
ROSYJSKIE
w ćwiczeniach

Albina Gołubiewa
Walentyna Czczuga
Paulina Węclawiak

WYDAWNICTWO NAUKOWE PWN
WARSZAWA 2011

Projekt okładki i stron tytułowych **Edwin Radzikowski**

Redaktor inicjujący **Anna Kędziorek**

Redaktor **Magdalena Kuratczyk**

Korekta **Waleria Sobolewska**

Copyright © by Wydawnictwo Naukowe PWN SA
Warszawa 2011

ISBN 978-83-01-16523-9

Wydawnictwo Naukowe PWN SA
02-676 Warszawa, ul. Postępu 18
tel. 22 69 54 321; faks 22 69 54 288
e-mail: pwn@pwn.com.pl; www.pwn.pl

Wydawnictwo Naukowe PWN SA
Wydanie pierwsze
Arkuszy drukarskich 33,5
Łamanie: Polico-Art, Warszawa
Druk ukończono w sierpniu 2011 r.
Druk i oprawa: Grafmar, Kolbuszowa Dolna

Spis treści

Przedmowa	11
ЛЮДИ ■ LUDZIE	
1 Возраст ■ Wiek	14
2 Периоды жизни ■ Etapy życia	17
3 Рождение ■ Narodziny	20
4 Детство ■ Dzieciństwo	23
5 Подростки ■ Nastolatki	26
6 Смерть ■ Śmierć	29
7 Семья ■ Rodzina	32
8 Друзья. Дружба ■ Przyjaciele. Przyjaźń	37
9 Любовь ■ Miłość	40
10 Замужество. Жени́тба. Свадьба ■ Zawarcie małżeństwa. Wesele	43
ВНЕШНИЙ ВИД ■ WYGLĄD ZEWNĘTRZNY	
11 Голова и лицо ■ Głowa. Twarz	48
12 Волосы и лицо ■ Włosy. Twarz	51
13 Части тела. Движения тела ■ Części ciała. Ciało w ruchu	54
14 Мода и красота ■ Moda i uroda	57
15 Одежда. Обувь ■ Ubrania. Obuwie	60
16 Об одежде и обуви ■ O ubraniach i obuwiu	63
17 Наряды и аксессуары ■ Stroje i dodatki	66
ХАРАКТЕР ■ CHARAKTER	
18 Характер ■ Charakter	70
19 О характере ■ O charakterze	73
20 Межчеловеческие отношения ■ Kontakty międzyludzkie	75
21 Настроение ■ Humor	78
22 Что нас радует и что расстраивает ■ Co nas cieszy, a co denerwuje	81
ЗДОРОВЬЕ ■ ZDROWIE	
23 Наше тело. Больные органы ■ Nasze ciało. Chore narządy	86
24 Болезни. Наше самочувствие ■ Choroby. Nasze samopoczucie	89
25 Врачи. Кабинеты. Лечение. Лекарства ■ Lekarze. Gabinety. Leczenie. Leki	92
26 У врача ■ Wizyta u lekarza	94
27 В аптеке ■ W aptece	97
28 Несчастные случаи ■ Wypadki	100
29 В больнице ■ W szpitalu	103

30	Здоровый образ жизни ■ Zdrowe życie	106
31	СПА ■ SPA	109

БОЛЕЗНИ НАШЕГО ВРЕМЕНИ ■ CHOROBY NASZYCH CZASÓW

32	Депрессия ■ Depresja	114
33	Курение ■ Palenie	117
34	Алкоголизм ■ Alkoholizm	120
35	Наркомания ■ Narkomania	123
36	Анорексия. Булимия. Ожирение ■ Anoreksja. Bulimia. Otyłość	126
37	СПИД ■ AIDS	129

УЧЁБА ■ NAUKA

38	Изучаем языки ■ Uczymy się języków	134
39	Школа ■ Szkoła	137
40	ЕГЭ ■ Państwowy egzamin dojrzałości	140
41	Институт благородных девиц ■ Szkoła dla szlachetnie urodzonych panienek	143
42	ВУЗ. Бакалавр. Специалист. Магистр ■ Uczelnia. Bakalareat (Licencjat). Specjalista. Magister	146
43	Процесс обучения ■ Proces nauczania	149
44	Не только учёбой жив студент ■ Nie tylko nauką żyje student	152

РАБОТА ■ PRACA

45	Старые и новые профессии ■ Zawody stare i nowe	156
46	Работа. Трудоустройство ■ Praca. Zatrudnienie	159
47	Трудоголизм ■ Pracoholizm	162
48	В офисе, в бюро, в конторе ■ W biurze	165
49	Бизнес ■ Biznes	168

ЖИЛЬЁ ■ MIEJSCE ZAMIESZKANIA

50	Жилищные проблемы ■ Problemy mieszkaniowe	172
51	Дом, квартира ■ Dom. Mieszkanie	175
52	Гостиная. Кабинет ■ Salon. Gabinet	178
53	Спальня. Детская ■ Sypialnia. Pokój dziecienny	181
54	Кухня ■ Kuchnia	184
55	Домашние дела ■ Sprawy domowe	187
56	Вокруг дома. Сад. Огород ■ Wokół domu. Ogród. Ogród warzywny	190

ТРАНСПОРТ ■ TRANSPORT

57	Виды транспорта ■ Rodzaje transportu	194
58	Общественный транспорт ■ Transport publiczny	197
59	На метро ■ Metrem	200
60	На такси ■ Taksówką	203
61	За рулём машины ■ Za kierownicą samochodu	206
62	Правила дорожного движения ■ Zasady ruchu drogowego	209

63	Пешеходы ■ Piesi	212
64	На поезде ■ Pociągiem	215
65	На самолёте ■ Samolotem	218

ЕДА. НАПИТКИ ■ JEDZENIE. NAROJE

66	Мясо. Птица. Дичь. Рыба ■ Mięso. Drób. Dzikizna. Ryby	222
67	Не только мясом питается человек ■ Nie tylko mięsem odżywia się człowiek	225
68	Молоко, яйца ■ Mleko, jajka	228
69	Овощи ■ Warzywa	231
70	Фрукты и ягоды ■ Owoce i jagody	234
71	Напитки ■ Naroje	237
72	Готовка ■ Gotowanie	240
73	Поговорим о еде ■ Pomówmy o jedzeniu	243
74	Кухни мира. Польская кухня ■ Kuchnie świata. Kuchnia polska	246
75	Едим дома и не дома ■ Jemy w domu i poza domem	249
76	Здоровая и вредная для здоровья пища ■ Jedzenie zdrowe i niezdrowe	252

ПРАЗДНИКИ ■ ŚWIĘTA

77	Праздники ■ Święta	256
78	Рождество Христово. Ёлка ■ Boże Narodzenie. Choinka	259
79	Пасха ■ Wielkanoc	262
80	Святки. Масленица ■ Światki. Maslenica	265
81	Семейные праздники ■ Święta rodzinne	268
82	Есть и другие праздники ■ Są też inne święta	271

СВОБОДНОЕ ВРЕМЯ ■ CZAS WOLNY

83	В свободное время ■ W wolnym czasie	276
84	Увлечения, страсти ■ Zainteresowania, pasje	279
85	В помещении. Боулинг ■ W pomieszczeniu. Kręgle	282
86	На воздухе ■ Na powietrzu	285
87	В объятиях ящика ■ W objęciach telewizora	288
88	Фитнесс клубы ■ Fitness kluby	291

СПОРТ ■ SPORT

89	Занимаемся спортом ■ Uprawiamy sport	296
90	Мяч в игре. Футбол ■ Piłka w grze. Piłka nożna	299
91	Выше, дальше, быстрее ■ Wyżej, dalej, szybciej	302
92	Тело в воде ■ Ciało w wodzie	305
93	Белое безумие ■ Białe szaleństwo	308
94	Экстрим – поиски острых ощущений ■ Sporty ekstremalne – poszukiwanie silnych wrażeń	311
95	Спортсмены и болельщики ■ Sportowcy i kibice	314
96	Состязания. Олимпиады. Параолимпиады ■ Zawody. Olimpiady. Paraoimpiady	317

ПОЕЗДКИ. ТУРЫ. ПУТЕШЕСТВИЯ. ОТДЫХ
■ WYJAZDY. WYJAZDY TURYSTYCZNE. PODRÓŻE. WYPOCZYNEK

97	Часы. Время ■ Zegarki. Czas	322
98	Время. Движение во времени ■ Czas. Poruszanie się w czasie	325
99	Отдых. Каникулы. Отпуск ■ Odpoczynek. Wakacje. Urlop	328
100	Туризм ■ Turystyka	331
101	Походы ■ Piesze wędrówki	334
102	Оздоровительно-познавательный отдых ■ Wypoczynek zdrowotny połączone z zwiedzaniem	337
103	Пляжный отдых ■ Plażowanie	340
104	Гостиницы. Отели ■ Hotele	343

СРЕДСТВА СВЯЗИ. СМИ ■ ŚRODKI ŁĄCZNOŚCI. MASS MEDIA

105	Телефоны ■ Telefony	348
106	Компьютеры ■ Komputery	351
107	Интернет ■ Internet	354
108	Радио ■ Radio	357
109	Телевидение ■ Telewizja	360
110	Пресса ■ Prasa	363

ПОГОВОРИМ О ДЕНЬГАХ ■ POROZMAWIAMY O PIENIĄDZACH

111	Деньги. В банке ■ Pieniądze. W banku	368
112	Богатые. Нувориши ■ Bogaci. Nowobogaccy	371
113	Средний класс ■ Klasa średnia	374
114	Бедные. Бомжи ■ Biedacy. Bezdomni	377

ПРЕДМЕТНАЯ / ВЕЩНАЯ ЦИВИЛИЗАЦИЯ
■ CYWILIZACJA PRZEDMIOTOWA

115	Реклама ■ Reklama	382
116	Магазины. Типы магазинов ■ Sklepy. Rodzaje sklepów	385
117	Продовольственные магазины ■ Sklepy spożywcze	388
118	Промышленные магазины ■ Sklepy przemysłowe	391
119	Потребительский образ жизни. Иметь, не быть ■ Konsumpcyjny styl życia. Mieć, nie być	394

ИСКУССТВО В НАШЕЙ ЖИЗНИ
■ SZTUKA W NASZYM ŻYCIU

120	Элитное и массовое искусство ■ Sztuka elitarna i masowa	398
121	Хлеба и зрелищ ■ Chleba i igrzysk	401
122	В мире кино ■ W świecie filmu	404
123	Театр сегодня ■ Teatr dzisiaj	407
124	Живопись ■ Malarstwo	410
125	Книги, книги... ■ Książki, książki...	413
126	Музыка необходима ■ Muzyka jest potrzebna	416

ОБЩЕСТВЕННО-СОЦИАЛЬНАЯ ЖИЗНЬ ■ ŻYCIE SPOŁECZNE

127	Преступления и наказания ■ Przewstępstwa. Zbrodnie. Kary	420
128	Терроризм ■ Terrotyzm	423
129	Голод ■ Głód	426
130	Политика ■ Polityka	429
131	Религия ■ Religia	432
132	Социальное обеспечение ■ Ubezpieczenie społeczne	435

НАШ МИР ПРИРОДНЫЙ ■ ŚRODOWISKO NATURALNE

133	На планете Земля ■ Na planecie Ziemia	440
134	Климат. Погода ■ Klimat. Pogoda	443
135	Времена года ■ Pory roku	446
136	Человек и окружающая среда ■ Człowiek i środowisko naturalne	451
137	Стихийные бедствия ■ Kataklyzmy	454
138	Растительный мир ■ Świat roślin	457
139	В мире животных ■ W świecie zwierząt	460
140	На карте Европы и мира. Континенты. Страны. Население ■ Na mapie Europy i świata. Kontynenty. Kraje. Ludność	463

РОССИЯ ■ ROSJA

141	Россия и другие страны СНГ ■ Rosja i inne kraje WNP	470
142	Общественно-политический строй ■ Ustrój społeczno-polityczny	473
143	Природа. Климат. Часовые пояса ■ Przyroda. Klimat. Strefy czasowe	476
144	Транссиб ■ Kolej transsyberyjska	479
145	Народы. Русские – что это за люди? ■ Narody. Rosjanie – co to za ludzie?	482
146	Дача ■ Dacza	485
147	Русская кухня ■ Kuchnia rosyjska	488
148	Мегаполис Москва ■ Moskiewska metropolia	491
149	Москва. Кремль ■ Moskwa. Kreml	494
150	Санкт-Петербург ■ Sankt Petersburg	497

КЛЮЧ ■ KLUCZ

Ключ ■ Klucz	502
--------------	-----

Przedmowa

Podręcznik „Słownictwo rosyjskie w ćwiczeniach” zawiera podstawową leksykę dnia dzisiejszego i jest jedną z pozycji tak zwanego niezbędnika ucznia, wydawanego przez Redakcję Humanistyczną PWN. W skład niezbędnika wchodzi:

1. Gramatyka języka obcego z ćwiczeniami
2. Tablice gramatyczne czasowników
3. Słownictwo języka obcego z ćwiczeniami
4. Ortografia
5. Idiomy polsko-obcojęzyczne
6. Twoje testy

Naturalnym uzupełnieniem niezbędnika są wydawane przez Wydawnictwo PWN słowniki dwujęzyczne duże, średnie i małe w wersji książkowej i elektronicznej.

Podręcznik „Słownictwo rosyjskie w ćwiczeniach” zawiera 150 tematów zgrupowanych w 21 rozdziałach.

Jak wiadomo, zasoby leksykalne każdego języka, w tym języka rosyjskiego, są niewyczerpane. Żaden podręcznik nie jest w stanie odzwierciedlić niezmiernego bogactwa leksykalnego języka. Należy dokonać wyboru, co jest niezbędne użytkownikowi podręcznika do opanowania języka, w założeniu Auterek, na poziomie B1 i B2. Selekcji materiału leksykalnego Autorki dokonały na podstawie *Słownika tematycznego języka rosyjskiego* pod redakcją prof. W.W. Morkowkina (*Тематический словарь русского языка. Около 25000 слов*, под редакцией профессора В.В. Морковкина, Москва, Издательство «Русский язык», 2000). Materiały zawierają neutralną i potoczną leksykę codzienną, zebraną w 150 tematach leksykalnych. Autorki starały się, aby zawartość każdego tematu była maksymalnie przystępna i „przyjazna” dla użytkownika. Schemat zawartości leksykalno-gramatycznej każdego tematu jest prawie identyczny. Należy zaznaczyć, że słownictwo w podręczniku nie może występować w czystej postaci. W związku z tym w materiałach sporo jest gramatyki występującej bądź w ukrytej formie, bądź w jawnej, ale nie natrętnej. Autorki starają się prezentować słownictwo w połączeniach typowych dla języka codziennego oraz w związkach frazeologicznych różnego rodzaju. Wprowadzają również gdzieś niezbędne elementy ortograficzne. We wszystkich nazwach tematów i we wszystkich ćwiczeniach został zaznaczony akcent.

Podręcznik został opracowany z myślą o uczących się języka rosyjskiego oraz nauczycielach tego przedmiotu. Mogą z niego korzystać zarówno uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów i szkół średnich, jak i studenci oraz słuchacze kursów językowych.

ЛЮДИ

LUDZIE

1 Возраст Wiek

1. Прочитай подписи под рисунками.

годовалый ребёнок

юноша (молодой человек)

молодая женщина

старый человек

пожилой мужчина

женщина средних лет

подростки

мальчик

пожилая женщина

грудной ребёнок

девушка

мужчина средних лет

молодой мужчина

девочка

старая женщина

1 – один; 2 – два; 3 – три; 4 – четыре; 5 – пять; 6 – шесть; 7 – семь; 8 – восемь; 9 – девять; 10 – десять; 11 – одиннадцать; 12 – двенадцать; 13 – тринадцать; 14 – четырнадцать; 15 – пятнадцать; 16 – шестнадцать; 17 – семнадцать; 18 – восемнадцать; 19 – девятнадцать; 20 – двадцать; 30 – тридцать; 40 – сорок; 50 – пятьдесят; 60 – шестьдесят; 70 – семьдесят; 80 – восемьдесят; 90 – девяносто; 100 – сто

2. Ile kto ma lat?

1. Ребѣнку один год. 2. Одному ребѣнку два года, второму ребѣнку три года, третьему – четыре года, а четвёртому – пять лет. 3. Девочке семь лет, а мальчику восемь лет. 4. Подростку двенадцать лет. 5. Девушке семнадцать лет. 6. Юноше (молодому человеку) восемнадцать лет. 7. Молодому мужчине тридцать четыре года. 8. Молодой женщине тридцать один год. 9. Женщине средних лет сорок один год. 10. Мужчине средних лет пятьдесят лет. 11. Пожилему мужчине шестьдесят четыре года. 12. Пожилей женщине шестьдесят один год. 13. Старому человеку восемьдесят один год. 14. Старой женщине семьдесят два года.

1, 21, 21, 101 – год
2, 3, 4, 42 – года
5, 6, 7, 79 – лет

3. Wyrazów z nawiasów użyj w odpowiedniej formie. Zaznacz akcent.

1. Когда я был ребѣнком, когда мне было (5, год), я научился читать и писать. 2. Когда я был подростком, когда мне было (13, год), я хотел убежать из дома и путешествовать по всему миру. 3. Когда я был юношей, когда мне было (18, год), я решил стать вторым Биллом Гейтсом. 4. Когда я был молодым мужчиной, когда мне было (31, год), я стал менеджером по продаже. 5. Когда я был мужчиной средних лет, когда мне было (47, год), я уже знал, что не стану Биллом Гейтсом. 6. Когда я был пожилым мужчиной, когда мне было (63, год), я понял, что счастье не в деньгах и славе, а в здоровье. 7. Когда я стал стариком, когда мне исполнился (91, год), я был счастлив, что прожил долгую и скромную жизнь.

4. Zrób ćwiczenie według wzoru. Użyj odpowiedniego wyrazu.

годовалый, двадцатилетний, двухлетняя, одиннадцатилетняя, семилетняя, четырёхлетние

■ Её дочери один год. – У неё годовалая дочь.

1. Её сыну – год. – У неё сын. 2. Её дочери два года. – У неё дочь. 3. Нашим детям-близнецам по четыре года. – У нас дети-близнецы. 4. Его дочери семь лет. У него дочь. 5. Их внучке одиннадцать лет. – У них внучка. 6. Моему брату двадцать лет. – У меня брат.

5. Ile lat mają aktorzy, którzy zagraли в filmie «Ocean's Thirteen» («13 друзей Оушена»)?

1. Джулии Робертс 2. Джорджу Клуни 3. Брэду Питту 4. Мэгги Дэймону 5. Энди Гарсии.

6. Użyj w zdaniach połączeń z wyrazem возраст z ramki.

в возрасте; в переходном возрасте; дошкольного возраста; по возрасту; школьного возраста